

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oras și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
stratie.
Multumite publice și Lov
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscriptele nu se în-
napoiază.

Fortăreața Przemysl — a capitulat!

Armata de apărare nu mai avea alimente. — Capitularea fortă-
reței s'a făcut la ordin mai înalt.

Budapesta. — Oficial. — Se comunică
dela cartierul general:

— După o impresurare de 4 luni și ju-
mătate și în urma sleirei forțelor de cari dis-
punea, fortăreața Przemysl a căzut cu cinste
în ziua de 22 Martie. Pe la mijlocul unei cu-
rente armata de apărare începuse să simtească
lipsa alimentelor; atunci generalul de infante-
rie Kuzmanek s'a hotărât să facă un ultim atac.
În zorii zilei lui 19 Martie trupele ce ieșiră
din Przemysl au trecut peste inelul fortăreței
și într-o luptă ce a durat șapte ceasuri, s'a
menținut până la extrem față de marile forțe
rusești. În sfârșit superioritatea numerică a
forțelor rusești le-a silit să se retragă înăuntrul
inelului fortăreței.

În noaptea următoare Rușii din mai multe
părți înaintară împotriva Przemysl-ului. A-
ceste atacuri, precum și toate cele anterioare,
se prăbușiră sub focul forturilor apărate cu
vitejie.

După ieșirea dela 19 a unei curente chiar
și porțiunile de alimente cele mai strict necesare
permiteau o împotrivire numai de trei
zile. În consecință comandantul fortăreței în
restimp primise ordinul, că după expirarea
acestui termen și după nimicirea materialului
de războiu să cedeze inamicului fortăreața.

Un pilot din fortăreața a raportat, că for-
turile împreună cu tunurile, materialul de îm-
puscat și aparatele de fortificare au putut fi

distruse la vreme. Rezistența devotată a gar-
nizoanei fortăreței și luptele ei din urmă sunt
tot atât de laudabile, ca și eroismul ei dovedit
în asalturile și ciocnirile de până aci. Nici ina-
micul nu va putea să nege recunoștința ce o
merită eroii Przemysl-ului.

Căderea fortăreței, despre ce comandamen-
tul militar a trebuit să-și dea seama mult mai
nainte, nu are influință asupra situației ge-
nerale a războiului.

Armatele de câmp din Carpați, dela pasul
Ujoc până la sectorul defileului Konietzna
sunt în lupte.

Lt. gen. HÖFER,
locțiitorul șefului de stat major.

Fortăreața Przemysl a capitulat cu cinste.
După continue ieșiri și lupte crâncene cari vor
rămâne neșterse în analele istoriei, eroica gar-
nizoană a fortăreței Przemysl silită de foame
a capitulat. După ultima ieșire, generalul
Kuzmanek, comandantul fortăreței, a hotărât
să facă aceea ce trebuia să facă în urma răs-
punderii ce avea în fața lui Dumnezeu și a
lumei. Cu inima sfâșiată de durere a dat or-
din să se distrugă tot ceea ce ar putea fi spre
folosul inamicului. Comandamentul armatei
își dăduse seama că devotamentul fără pe-
reche în istorie a eroilor apărători ai fortă-
reței nu va putea salva legendara fortăreața

a Przemyslului, care vreme de opt luni de
zile a rezistat cu încăpăținare atacurilor
crâncene ale armatei rusești.

Sub pereții Przemysl-ului au pierit ar-
mate rusești întregi, dar picior de Rus n'a
reușit să calce teritoriul fortăreței.

În prezent apărarea prin fortărețe, care
reclamă o colosală massă de soldați, urmă-
rește un singur scop: câștigarea de timp.
Timp de opt luni de zile Przemysl-ul a servit
cu cinste acest scop. Garnizoana ne mai pu-
tând fi provăzută cu alimente până la des-
presurare, comandamentul armatei, punând
foarte mare preț pe viața soldaților, a evitat
să slăbească forțele monarhiei printr'o văr-
sare de sânge fără rost.

Și în prezent armata noastră este pere-
tele de oțel, de care se va înfrânge orice
atac. Pe cât de cu mare și nemăsurată cinste
ne închinăm eroilor, între cari și neamul ro-
mânesc are foarte mulți fii scumpi, cari în lun-
gul timp de opt luni, au îndurat, în lăuntru
fortăreței, cele mai crâncene lipsuri, suferințe
și grozăvia focului dușman și după cum re-
gretăm din inimă soarta ce i-a ajuns, pe atât
de nețărmită ne este încrederea în armata
noastră de câmp, care dovedește a fi mult mai
puternică decât legendara fortăreața, decât
pereții și fortificațiile legendarei cetăți Prze-
mysl.

Fortăreața Przemysl a căzut, a capitu-
lat în fața superiorității numerice a inamicului,
dar eroismul fără pereche a soldaților noștri
ne îndrituește să avem credința fermă în vic-
toria strălucită asupra dușmanilor noștri.

(Amănunte vom da în Nr.-ul de mâine.)

Trei feciori de împărat.

(Baladă.)

La Argeș în mănăstire
Unde-i pus spre odihnire
Preamăritul Voevod,
Este vorbă 'ntre norod
Că'n fiecare noapte
Între tănuite șoapte

Trei feciori de împărat
Se 'ntălnesc și stau la stat...

Și c'atuncia se trezește
Vodă, și cu ei grăiește
Glas duos și mângăiat —
Și, că-i roagă ne'ncetat
Să nu plângă
Să se stingă
Sufletul să nu și-l frângă
Că să stee liniștiți
Că nu-s anii impliniți!

Dar feciorii de 'mpărat
Nu pricep — și leagă stat...

Înzădar îi mângăie
Sufletul li-l tămăie,

Numărul poporal pe 1 an 4. cor

Înzădar îi liniștește —
Vorba lui nu nimereste —
„— Voi aici când vreți veniți
Ci ei singuri se tot plâng
Și din palose că strâng...

Trei feciori de împărat
Într'odată s'au jurat!

Și tot cearcă, ce să facă
Căci n'au tihă nici o leacă —
Văile, c'au vestezit
Codrul drag c'a destrunzit
Iarna cade crudă, rece,
Vîiorul, că nu mai trece —

Și feciorii de 'mpărat
Duc un trai îndurerat!

Iar când Vodă cu amar
Dă se 'nchidă ochii iar
Un fecior din cei mai mare
Se apropie spre-altare
Se 'nchina,
Și suspina,
— Toți nu se 'nchinară
Toți nu se rugară —
Iar cel mare și frumos
Cuvânta cu grai duos:
„Trei feciori de împărat

Prețul unui exemplar 10 fileri.

'N-acest loc s'au adunat
Ca să-ți spună jalea lor
Jalea lor, și-a codrilor...
Suntem singuri ca și norul
Vodă dă-ne ajutorul —
Lumea-i rea
Viața-i grea —
Tu ești singura scăpare
Toate celea... țara are —

Și vei fi iar, prea-mărit!
Cuvânta
Și se 'nchina
Și din grai apoi tăcea.

Nora ochii-și închidea
De jelirea mare, grea
Și din gură, că tăcea
Doar o vorbă de grăia:

„Alelei coconi iubiți
Ce grăiți ce nu prea știți!?
Dușmanii se mâniază
Pe voi sorți că aruncară —
Eu am vrut viața mea
Să vă scap de soartea rea
Martor este Dumnezeu
C'adevăr e'n glasul meu!

Numărul poporal pe 1/2 an 2. cor

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna **UZDIN**, comitatul Torontal (Bănat), pe câmpul de luptă.

(Urmare)

- George Bulic, 21 ani
Matei Dolama, 21 ani
Trifu Drăgia, 21 ani
Ioan Groza, 21 ani
George Giurca, 21 ani
Todor Linția, 21 ani
George Barbu, 20 ani
Vasilie Barbu, 20 ani
Simion Bulic, 20 ani
280 Nicolae Tăran, 20 ani
Nicola Tăran, 20 ani
Todor Dămian, 20 ani
Adam Demenescu, 20 ani
Ioția Dimcea, 20 ani
Ioan Dregheciu, 20 ani
Pavel Fizeșan, 20 ani
Ioan Giurca, 20 ani
Adam Crețiu, 20 ani
Ioan Linția, 20 ani
290 George Lupulescu, 20 ani
Iova Miclea, 20 ani
Ilie Motorojescu, 20 ani
Todor Neda, 20 ani
Adam Onciu, 20 ani
Ioan Puia, 20 ani
George Radu, 20 ani
Ilie Sămanți, 20 ani
Sima Spariosu, 20 ani
Trăilă Stan, 20 ani
300 Nicolae Stoia, 20 ani
Adam Tamaș, 20 ani
George Toma, 20 ani
George Crețiu, 20 ani
Moise Ardelean, 21 ani
Pavel Bălan, 21 ani
George Bulic, 21 ani
George Dalea, 21 ani
Todor Frenți, 21 ani
Moise Groza, 21 ani
310 Ioan Epure, 21 ani
Ioan Cocora, 21 ani
Pavel Crețiu, 21 ani
Ioția Cocora, 21 ani
Adam Lița, 21 ani
Ioan Mangiuca, 21 ani
Ioan Neda, 21 ani
Crăciun Puia, 21 ani
Ioan Rista, 21 ani
- 320 Nicolae Sămanți, 21 ani
Nicolae Spariosu, 21 ani
Ioan Sporea, 21 ani
Tanasie Șocarda, 21 ani
Vasa Veliciu, 21 ani
Ioan Vasilie, 21 ani
George Georgeviciu, 21 ani
Petru Almajan, 22 ani
George Bagiu, 22 ani
Ioan Almajan, 22 ani
George Bosica, 22 ani
330 Pavel Bochianțiu, 22 ani
Adam Bojin, 22 ani
Iosim Barbu, 22 ani
Ioan Tăran, 22 ani
George Demenescu, 22 ani
Adam Frenți, 22 ani
Adam Guțiu, 22 ani
Adam Groza, 22 ani
Trifu Cojocari, 22 ani
340 Adam Cocora, 22 ani
Damaschin Cocora, 22 ani
Simion Lița, 22 ani
Todor Milovan, 22 ani
David Nicodiu, 22 ani
Petru Obadean, 22 ani
Adam Oalgea, 22 ani
Trifu Șocarda, 22 ani
Moise Șuboni, 22 ani
Ioția Vasilie, 22 ani
350 Petru Borca, 22 ani
Petru Nedai, 22 ani
Nicolae Făra, 22 ani
Isac Dolama, 22 ani
Petru Almajan, 22 ani
Todor Milovan, 22 ani
George Cerneanțiu, 22 ani
Vasilie Cercel, 22 ani
George Bagiu, 22 ani
Avram Doclean, 22 ani
360 Ioan Crețiu, 23 ani
Nicola Miclea, 23 ani
George Neda, 23 ani
Adam Groza, 23 ani
Iosif Sârbu, 23 ani
Ioan Onciu, 23 ani
Nicolae Doclean, 23 ani
Nicolae Cocora, 23 ani
Ioan Veliciu, 23 ani
George Băbuți, 23 ani
370 Simion Dregheciu, 23 ani
Simion Onciu, 23 ani
George Barbu, 22 ani
Pavel Grosu, 22 ani
George Dimcea, 22 ani
Ilie Măran, 22 ani
Ioan Vereșan, 22 ani
Adam Părvu, 22 ani
Iosim Barbu, 22 ani
Todor Dalea, 22 ani
380 Petru Lupulescu, 22 ani
Pavel Jițu, 22 ani
Ioan Guțba, 30 ani
Gruia Boeriu, 30 ani
Nicolae Dalea, 30 ani
Ioan Lupulescu, 30 ani
Sima Stoia, 30 ani
Trifu Barbu, 28 ani
George Boeriu, 28 ani
Moise Crețiu, 28 ani
390 Moise Frenți, 28 ani
Adam Tăran, 28 ani
Ioan Vereșan, 28 ani
Cinca Barbu, 28 ani
David Crețiu, 28 ani
Simion Oalgea, 28 ani
Pavel Spariosu, 28 ani
George Iorgovan, 28 ani
George Neda, 28 ani
Ilie Cojocari, 28 ani
400 Mihai Vuia, 32 ani

Dară clipa nu sosi
Și viața-mi se sfârși!
Dragii mei, Coconii mei
Așteptați și vă luptați
Vă 'nchinați și vă rugați —
Domnul mare, Domnul tare,
Vă ajute 'n grea 'ncercare!...
„— Voi aici când veți veniți
Să fiți tari, voi vă iubiți!”

S'apoi ochii închidea
Inchidea și lacrima —
Și pe veci, că adormea!...

Vorbele cum le sfârșea
Cei trei inși că se 'nchina
Se 'nchinau
Și se rugau
Și cu toții lacrimau...

Iar când luna da să treacă
Înspre țara lor atuncea pleacă
Întristați nemângăiați

Trei feciori de împărat
Cu dor greu — înlacrimat!...

Valeriu Iasmin.

(Va urma)

Politica externă a Germaniei.

— Conferința dlui Dinu Arion. —

La „Cercul de studii al partidului conservator” din București, d. *Dinu Arion* a vorbit despre: „*Politica externă a Germaniei*”.

„Politica externă nu determină — a început conferențiarul — ci este totdeauna determinată de rezultatul politicii interne ca și de rezultatele războaielor.

Germania și-a înfăptuit unitatea ei definitivă după războiul cu Franța din 1870, când apucă în arena Europei în fața Franței învingătoare, a Austriei umilită la Sadova și a Rusiei geloase de puterea neașteptată a Germanilor.

Dela acea dată, preocuparea principală a cancelarului de fer — a lui *Bismark* — este de a ajuta Austria, în timp ce caracteristica politicii ministrului de externe, austro-ungar — contele *Andrássy* — este tendința către politică în Orient.

Așa se explică cum, după congresul dela Berlin, când s'a hotărât europeanizarea chestiunilor balcanice, s'a dat puțința alianței austro-germane să pătrundă în Balcani.

Politica aceasta a cancelarului de fier, era nici mai mult nici mai puțin decât un non sens. El, care fundase împărăția germană pe principii naționalităților, îl desconsideră când e vorba să fie aplicat la popoarele mici din Balcani, pe cari le aruncă sub influința exclusivă a Austriei.

D. Dinu Arion expune cum a luat naștere tripla alianță la care, în anul 1883, se alipește și *România*.

Tratatul s'a încheiat la Gastein de către *Ion Brătianu*. *Bismark* considera România mult mai apropiată de Austria, și de aceea reînnoirea acestei alianțe s'au făcut numai cu Austria.

Mai târziu, grație politicii stabilite de *Bismark*, se naște în Germania o prosperitate simțită a mișcării economice și o colosală creștere a populației care silește pe Germania a-și schimba politica de până acum. Germania devine un stat cu o politică colonială. Aceste noi Germanii îi trebuie noi zone și ținuturi pentru scurgerea produselor sale. Noua Germania mondială are ca tendință acapararea de zone de influență și de atunci chestiunea Orientului nu mai este privită sub unghiul în care o privea *Bismark*.

De atunci începe faimoasa politică, a cărei deviză fusese afișată prin cuvintele celebre: *Drang nach Osten*.

Dela 1901, când se urcă pe tronul Angliei, *Eduard VII*, în Anglia începe să se pregătească o dușmănie contra Germaniei. Concomitent cu aceasta, se desfășură și în Franța o agitație spre politica revanșei. De ce această schimbare? Comerțul și industria germană mănate de deviza „*Deutschland über alles!*”, erau din zi în zi tot mai progresive, din care cauză tendința de încercuire a Germaniei n'a întârziat să se manifeste.

Germania a căutat să rupă acest cerc de izolare.

La *Algeiras*, adversarii ei au cedat o clipă. Minunata diplomație engleză sfârși însă prin a triumfa — evenimentele de azi ne-o dovedesc cu prisosință.

Italia a rămas de-o parte, dat fiindcă în Mediterana ea nu are interese nici comune nici protivnice Germaniei.

Încercuirea Germaniei a continuat cu toate acestea în mod sistematic. Și oricare ar fi fost acum în urmă pretextul exterior, conflagrația nu putea fi amânată. Pulsatiile erau așa interne încât rivalitatea anglo-germană trebuia să izbucnească. Anglia nu putea să cedeze, — Germania nu putea să nu lupte pentru locul pe care îl voia.

Războiul de astăzi este rezultanta inevitabilă a acestei formidabile ciocniri de interese.

Conferențiarul termină sperând că principii de patrie dus în actualul războiu până la culmile sublimului, ne va hotărî și ne va călăuzi și pe noi în aceste grele momente”.

Interesele Italiei atinse în cazul căderii Dardanelor.

Ce spune un oficios italian. — Italia are interese potrivnice triplei înțelegeri în Mediterana orientală. —

Ziarul „Moldova”, de sub direcțiunea dlui P. P. Carp, publică următoarele:

Dăm mai jos rezumând o parte din articolul „Italia și Mediterana de răsărit” al oficiosului „Giornale d'Italia”, din care se detașează lămurită credința că interesele Italiei în Orient ar fi grav atinse dacă tripla înțelegere ar isbuti să puie stăpânire pe Dardanele și Bosfor.

Iată articolul:

„Atacul flotei anglo-franceze la Dardanele ar putea fi prologul unor mari evenimente cari s'ar resfrânge în mod hotărâtor poate, asupra soartei viitoare a Mediteranei răsăritene și nu se poate ca Italia să nu urmărească cu mare atențiune cele ce se petrec în strămtori și cari pot pune pe tapet probleme în directă atingere cu interesele noastre.

Italia, putere mediterană prin excelență nu se poate desinteresa de această problemă importantă, fie din motive economice, întrucât traficul dela și spre Dunăre și Marea Neagră, este în foarte strânsă legătură cu activitatea comercială italiană, fie din rațiuni politice, fiind că o creștere a forțelor navale cu basinul Mediteranei ar putea avea urmări incalculabile asupra situației dintr'o mare care este în atât de bună parte a noastră.

Cât privește viitorul Turciei asiatice în urma forțării strămtorilor și a desfășurării conflictului între națiuni, înțelege oricine că nu poate lăsa indiferentă Italia. În cazul unei prăbușiri a imperiului otoman, și în caz de schimbări radicale în echilibrul politic militar și economic în peninsula balcanică, și mai ales în Asia mică turcească și îndeosebi în regiunea Mediteranei orientale. Italia n'ar putea rămâne de-o parte, rămânând cea din urmă, fără să-și compromită iremediabil viitorul.

Toate acestea sunt de evidentă elementară și Italienii le pricep de sigur cu același instinct care i-a condus, și-i va conduce peste mare și către coastele Mediteranei. Ne pare folositor cu toate acestea să atragem atenția opiniei publice asupra noilor complicațiuni, cari se ivesc la orizont și cari cer ca Italienii să aibă deplină conștiință de gravitatea momentului și să fie pregătiți la toate.

Nu există nimic mai primejdios decât a socoti Italia ca o entitate aparte, care poate să evite multele și gravele repercusiuni ale războiului mondial. Nimic nu poate fi mai primejdios decât a ne lăsa târâți de iluzii dulci, a păstra o fantastică resemnare, a ne sprijini pe speranța subredă a unei eterne și necondiționate neutralități. În laboratorul uriaș al războiului se făurește noua înfățișare a lumii. Italia nu poate aștepta în inerție neputincioasă până ce schimbarea formidabilă o va dîtorî și injosi; ci trebuie dimpotrivă, prin orice mijloc să obție ca ea s'o ridice, s'o avantajeze, s'o facă mai bună.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Berlin. — Dela cartierul principal german se anunță: Pe câmpul de războiu oriental: După o scurtă luptă spre sud dela Memel și după lupte îndârjite pe străzi i-am alungat pe Ruși din acest oraș. Hoardele rusești au jefuit și au dus cu care peste hotare sub scutul trupelor rusești averea particularilor. Asupra acestei proceduri vom reveni încă în alt comunicat. Spre nord dela Marien-

pol Ruși, respingându-le noi atacurile lor, au avut mari pierderi. Atacurile Rușilor sosite ziua și noaptea împotriva noastră spre apus dela Iednorozek și spre nordost dela Prasnis, precum și spre nordvest dela Czeichanov, s'au prăbușit în focul nostru. În luptele aceste am făcut prizonieri 420 de Ruși.

Pe câmpul de războiu occidental: Incercarea Francezilor întreprinsă în cursul nopții, de a ocupa pozițiunile noastre de pe coasta de miază-noapte a înălțimei Loretto a eșuat. Deasemenea a dat greș și atacul Francezilor în Champagne, spre nord dela La Mesnil. Toate silințele Francezilor ca să recucerească pozițiile pe Reichsackerkopf, au fost zadarnice.

Trupele austro-ungare au trecut Prutul.

București. — Ziarelor românești li se telegrafiază din Herța: După informațiunile câștigate din Cotu-Hotin și Molnița, trupelor austro-ungare le-a reușit de fapt să treacă peste Prut. Câteva unități de trupe au ocupat pozițiunile Rușilor din Mahala și Rarancea. Austro-ungarii au continuat azi să avanseze. Artileria austro-ungară împușcă mereu bateriile rusești, cari însă nu răspund.

Rușii și-au retras grosul trupelor din bătaia tunurilor austro-ungare, lăsând în urma lor numai patrulă mai mici de infanterie. Rezultatul constatat al luptelor de până acum e că trupelor austro-ungare li-a reușit să treacă pe malul stâng al Prutului.

Cernăuți. — Atacurile, cari le repetesc Rușii de o săptămână zilnic cu forțe tot mai numeroase au fost respinse de soldații noștri, mulțumită tenacității lor și conducerii înțelepte. Infanteria rusească, care înaintează cu noi ajutoare a fost atacată de trupele noastre de partea nordică a Prutului. Atacul nostru sprijinit de artilerie a fost extraordinar de vehement încât rândurile dușmanului s'au clătinat ceea ce a avut de consecință că trupele noastre au câștigat corespunzător teren. Intunecându-se, lupta a încetat și soldații au ocupat teritoriul de pe care l'au alungat pe dușman.

Noua grupare a armatei sârbești.

Niș. — „Drezd” anunță că la ordinul statului major sârbesc s'a sistat pe 3 zile circulația de trenuri, înrtebuințându-le aceste pentru o nouă grupare a armatei sârbești.

Bulgaria nu permite trecerea trupelor rusești.

Berlin. — „Vosische Zeitung” anunță: Guvernul rusesc a cerut permisiunea dela Bulgaria, ca să debarce trupe la Burgas. Aceste trupe ar avea destinație să treacă prin Bulgaria și dela Kirkilisse să meargă la Adrianopol. Bulgaria a refuzat însă cererea Rusiei. Cu forța Rușii nu vor putea debarca trupe, căci portul Burgas e închis cu mine.

Soarta reformelor agrare în România.

București. — Deși reformele agrare vor fi întârziate pentru moment, din cauza evenimentelor, ministrul domeniilor nu pierde timpul și pregătește cu activitate tot materialul de care va avea nevoie în vederea acestor reforme.

Ministerul studiază în amănunte, între altele, marile reforme agrare efectuate în Rusia dela 1906 la 1912 de ministrul Krivochaine, reforme cari oferă atâta analogie cu acelea pe cari le avem de realizat în România, precum și măsurile cari au fost luate pentru colonizarea Prusiei orientale.

Nouii contingente sub arme în Rusia.

Iași. — Din Kișinău vine știrea că toate trupele rusești, cărora li s'a complectat instrucția în timpul ierhei prin diferite garnizoane ale Rusiei, au fost pornite spre câmpul de luptă.

Actualmente în Rusia s'au chemat nouii contingente sub arme, a căror instrucție va fi făcută de cadetii școalelor militare din Rusia, cari au fost avansați ofițeri.

Luptele în Carpați.

Viena. — Dela cartierul pressei se anunță: Rușii forțează din nou frontul din Carpați. Ieri la miezul nopții Rușii au pornit atacul general în toate sectoarele frontului dintre Ducla și Ujoc. Munții, pădurile și văile, ce alternează pe acest câmp de războiu, e unul din cele mai grele, și așa lupta se fărâmițește în nenumărate încăierări mai mici. Din multe puncte a sosit știrea, că Rușii au fost respinși, în celelalte lupta continuă.

Războiul se va decide înainte de Iunie.

Zürich. — Un diplomat rus a declarat, că conducerile armatelor franceză și engleză au făcut o socoată greșită, dacă și-au întemeiat planurile pe speranța că forțele armatei rusești sunt ineptabile. Armata rusească nu e mai mare decât armatele împreunate austro-ungară și germană. După părerea acestui diplomat războiul mondial se va decide încă înainte de Iunie.

Rusia trimite muniție în Serbia.

Galafi. — Guvernorul Basarabiei Gulhoem și generalul Sobrovin, însoțiți de doi coloneli au sosit ieri aci. Vizita oaspeților ruși e în legătură cu transportarea de arme și muniție în Serbia. Transportarea se va face, cu 40 șlepură și cu toate vapoarele comerciale rusești ce se găsesc în porturile Dunărei.

Discursul ministrului de finanțe francez.

Paris. — Camera franceză a votat în seșința de Sâmbătă proiectul despre urcarea la 4 și jumătate miliarde a bonurilor de tesaur.

Ministrul de finanțe Ribot a declarat, că reușita bonurilor de tesaur a întrecut toate așteptările guvernului. Ministrul a declarat, fiind aprobat viu de întreaga camera, că se vor ivi încă mari greutăți, dar visteria statului le va suporta și pe aceste. Ribot a raportat apoi amănunțit despre cheltuielile de războiu, a căror urcare e probabilă, mai cu seamă în urma expedițiunii împotriva Dardanelor precum și prin ajutorarea ce va fi să se dea locuitorilor din ținuturile ocupate de trupele dușmane, imediat după eliberarea acestor ținuturi. Ministrul a constatat cu deplină mulțumire, că viața comercială s'a pornit din nou și darea de venit sporește. Incepând din ziua în care se va încheia pacea se poate aștepta o ameliorare economică, care-i va da Franței posibilitatea să treacă biruitoare peste toate greutățile! Ribot provocându-se la politica și comerțul cinstit ai Franței și-a încheiat discursul cu următoarele cuvinte: Spunem publicității adevărul curat, nu avem nici motiv, ca să ascundem adevărata situație.

Discursul ministrului a fost întâmpinat cu mult entuziasm. Camera a hotărât ca discursul să fie tipărit și afișat în toate comunele Franței. Camera a mai votat și proiectul despre împrumutul ce se va da aliaților.

Fiind interelat, Ribot a declarat că Franța a dat împrumut numai Belgiei și Serbiei, ceea ce va aproba ori și cine. (Aprobări). Ministrul a mai adăos că s'au emis în favorul Rusiei bilete tesaurariale fără camătă.

Pregătirile militare ale Greciei. — O declarație a dlui Radoslavoff.

Sofia. — „Balkanski Tribuna” scrie: D. Koseff girantul legației bulgare din Constantinopol se află aci și zice că asta e în legătură cu noui remanieri diplomatice. Dânsul ar rămâne aici ca secretar general la minister și actualul d. Ratcho Koseff ar fi numit titular la Constantinopol.

Persoane sosite din Xanti spun că de un timp de vreme încoace Grecii depun toate silințele pentru a întări puternic granița.

Acuma s'au confirmat pe deplin că înainte de a izbucni criza ministerială în Grecia, chestia amestecului Greciei în războiu, împotriva Turciei fusese hotărâtă în sens determinat de cabinetul Venizelos. Această demisiune fusese anunțată guvernului bulgar și se întrebese, prin reprezentantul grecesc de aici, d. Naum, care ar fi condus Bulgaria în cazul unui războiu greco-turc.

D. Radoslavoif a răspuns că Bulgaria va păzi strict și leal neutralitatea, neavând nici o intenție agresivă față de Grecia. Tot în acest sens ar fi făcut declarații și reprezentanților englezi și francezi.

După cele din urmă știri guvernele bulgar și francez ar fi foarte deziluzionate de purtarea Greciei.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 23 Martie 1915.

PENTRU NRUL NOSTRU DE PASTI pe seama răniților români am mai primit dela dnii:

Dr. Bácskay Béla, medic Arad	3 cor.
Liviu Chirici, Șiria	5 cor.
Total	8 cor.

Sinodul parohial român gr. or. din Budapesta. Duminică în 7 Martie s'a întrunit la Budapesta, sub prezidiul P. Cuv. Sale Ghenadie Bogoevici, Sinodul parohial al comunei bisericesti române gr. or. din capitală, iar notar al adunării a fost d. N. Comșa, stud. în drept, abs. de teologie.

P. Cuv. Sa în discursul de deschidere a prezentat în cuvinte mișcătoare moartea fostului președinte al comitetului parohial: Dr. George Serb, care dela înființarea parohiei a fost unul dintre cei mai zeloși membri ai bisericii. Membrii sinodului prin ridicare în picioare au dat expresie doliului față de pierderea acestui fruntaș al coloniei române din Budapesta. S'a hotărât să se trimită văduvei o scrisoare de condolență și din partea sinodului.

Domnul episcop Gheorghe Radulescu, cește raportul despre starea materială a bisericii și al fondului de zidire.

Din raportul comitetului parohial pe anul trecut, reiese, că averea bisericii, într'un singur an a crescut cu 3726 cor. Nu e mare suma aceasta, dar ținând seamă, că Budapesta nu este oraș cu multă populație românească, ci abia 65 de familii românești fac parte ca membri ai parohiei — vom înțelege că o asemenea creștere de avere este un semn îmbucurător. Dăm aici câteva cifre mult grăitoare:

Averea economisită prin epitropie pentru fondul de zidire al bisericii este de 12.565 corane 66 fil. Fondul corului este 3040 cor. Inventariul Capelei: 4335 cor. 52 fil.

Rezultatul colectei pentru fondul de zidire este 38.421 cor. 89 fil. Subscrieri pentru acest scop ce mai sunt, de încasat: 17.834 cor. 50 fil. Mai sunt apoi plasate diferite sume pe la băncile românești din provincie, pentru fondul de zidire al bisericii române. Mai adăugând-se acum și frumoasa sumă de 20.000 cor. lăuate de regretatul Gheorghe Serb iarăș pentru acest scop frumos — putem spune, că parohia română dispune acum de o avere ce se apropie de o sută de mii de coroane.

Sinodul și-a exprimat mulțumirea protocolară vrednicului episcop d. Gheorghe Radulescu, care dela înființarea parohiei a purtat în mod desinteresat și cu un zel vrednic de toată lauda socotelile bisericii, înregistrând an de an, tot mai multă avere cruțată și adunată din jertfa puținilor membri ai bisericii.

La prezentarea socotelilor fondului de zidire al bisericii, unul dintre fruntașii Românilor din Budapesta, d. Ioan Kanidaky, mare proprietar, a depus rata ultimă din sumă subscrisă pentru fondul de zidire al bisericii: 1000 cor. Întreg sinodul a erupt în strigăte de „Să trăiască” la adresa donatorului.

După reconstruirea comitetului parohial pe alți trei ani se include sinodul, care este do-

vădă vie, că ce rezultate frumoase poate aduce voință fermă și însuflețire pentru o cauză nobilă. — (Drap.)

Vitejia unui sergent român. Zilele acestea am avut prilejul să vorbesc cu un căpitan din regimentul de infanterie 33 din Arad, care, întors de pe câmpul de luptă, a petrecut câteva zile în Brașov. Notez că dl căpitan nu e român. În decursul convorbirii noastre dl căpitan a avut multe cuvinte de laudă la adresa soldaților români din acel regiment, în care, precum se știe, se află vre-o 70% Români. Durere — că și acest regiment românesc ca și celelalte regimente ardelenene a suferit mari pierderi în luptele din Carpați, unde luni întregi a dat piept cu un dușman superior. Din numeroasele scene de războiu povestite rețin cu deosebire una, care m-a impresionat mult.

Unul din cei mai viteji și devotați soldați din secția de mitraliere — îmi povestea căpitanul — era *sergentul Maxim Neamț*, fecior de țaran din comuna Șiria. Soldat din creștet până în tălpi, aveam în el o deosebită încredere, fiind pe lângă toate și un abstinent: nu bea nici fuma. În urma purtării sale vitejești a fost avansat încă în primele luni ale războiului pe câmpul de luptă la rangul de sergent major titular.

În una din numeroasele lupte din Carpați de pe la sfârșitul lunii Ianuarie câteva companii, la care erau atașate și mitralierele, ajunseră în mare strâmtoare și fură nevoite să se retragă cu simțitoare pierderi în fața unui dușman superior. Pe lângă morți, răniți și prizonieri rămase pe teren într'un loc mai ascuns și mitraliera condusă de sergentul major Neamț.

Scăpat teafăr din această încierare, deși se opuse câtva timp în fruntea soldaților săi năvălirii dușmanului numeros, și sosind la adăpost, nu s'a putut împăca cu gândul, ca mitraliera să rămână în mâinile dușmanului. Luă deci hotărârea ca noaptea să se întoarcă la locul, unde se dăduse ziua lupta, ca să vadă de soarta mitralierei. În scopul acesta se prezentă comandantului batalionului și ceru permisia să se întoarcă la locul luptei. Profund impresionat de planul viteazului sergent, comandantul i-a pus o patrule la dispoziție, iar câțiva ofițeri i-au pus în vedere o sumă mai mare de bani, dacă va aduce mitraliera.

Sergentul-major Neamț a și plecat noaptea pe la 11 la locul luptei, unde a sosit pe la 1. Trecând peste cadavrele celor căzuți, s'a furișat până la ascunzătoarea, unde spre marea sa bucurie a găsit mitraliera cu toate accesoriile, pe care a adus-o, nesupărat de nimeni, în tabără, unde a fost felicitat de toți ofițerii în frunte cu colonelul Vallner, care a strâns mâna bravului sergent major. A și avut mare noroc sergentul Neamț, căci o companie a reg. 33, care plecase în zorile zilei la locul luptei din ziua premergătoare, a fost atacată din trei părți de un dușman superior.

Pentru fapta sa vitejească sergentul major titular Neamț a fost avansat la rangul de sergent major și a fost distins cu *medalia de argint pentru vitejie cl. II.*

Sergentul major Neamț — a încheiat căpitanul — ne oferă o pildă strălucită, cu ce conștiințozitate și curaj își îndeplinesc subofitieri români datorința lor pe câmpul de onoare. (Gaz. Trans.)

Mașinile germane de săpat tranșee. Revista „La Nature” în numărul apărut acum în urmă, se ocupă într'un articol de o invenție, pe care Germanii au aplicat-o cu mult folos în actualul războiu.

E vorba de mașinile de săpat tranșee, din cari câteva exemplare după cum semnalase presa, acum câțiva vreme au căzut în mâinile aliaților, deoarece inamicul surprins de inundația Yserului, n'a mai avut vreme să le scoată.

Intrebuințarea acestor mașini, de către Germani, la săparea tranșeeilor, dovedeste odată mai mult cu ce spirit metodic și științific și-au organizat și preparat armata de războiu.

În lucrările de tranșee din Flandria și se pare chiar din Champagne, Germanii s'au folosit aproape exclusiv de aceste mașini, făcând astfel o economie de vreme și de brațe extragordinar de mare.

Aparatul funcționează în felul unei locomotive și personalul care-l necesită este de cel mult trei persoane: un mecanic, care așezat deasupra săpătorului automat, conduce și îndreaptă aparatul în direcția cerută, un șofer și un ajutor.

Mașina este astfel alcătuită încât să se găsească în tot timpul lucrării deasupra solului, astfel că numai săpătorul ce se află la partea din urmă a mașinei intră adânc în pământ. Acolo nenumărate cuțite foarte rezistente sapă cu o înțelegătoare: iar țărâna este ridicată de un transportator, prevăzut deasupra săpătorului și vărsată într'o parte, la oarecare distanță.

Prețul la care se ridică metrul cub de săpătură cu ajutorul unei asemenea mașini, este de fr. 0—0.5. Dacă mai avem în vedere atât înțelegătoarea cu care se execută, în acest chip săpăturile cât și duritatea cuțitelor ce rezistă în mijlociu patru săptămâni, nu e de mirare că spiritul practic și inventiv al Germanilor a căutat să se folosească de un mijloc atât de dibaci pentru executarea lucrărilor de fortificație, în campanie.

Ultima oră.

CONCENTRĂRI DE TRUPE ÎN NORDUL BASARABIEI.

Iași. — În prezent, în nordul Basarabiei se află concentrate numeroase trupe militare rusești.

După cât se află, acestea sunt trupe cari n'au intrat încă în luptă și majoritatea lor sunt din districtul Kievului.

UN CONSILIU MILITAR PREZIDAT DE ȚARUL NICOLAE.

Iași. — Din Kișineu vine știrea, că o telegramă sosită acolo din Petrograd, anunță că la cartierul general al armatei ruse din Polonia rusească va avea loc un mare consiliu militar la care vor lua parte principalii comandanți ai armatelor ruse, generalul Pau și generalisimul armatei rusești, marele duce Nicolae.

Acest consiliu va fi prezidat de țarul Nicolae și se spune că va lua importante decizii cu privire la mersul războiului pe frontul răsăritean.

25 MII DE SOLDAȚI AM AVUT ÎN PRZEMYSŁ.

Budapesta. — Vestea despre căderea Przemyslului a pricinuit mare consternare în partidul muncii. Baronul Hazai, ministrul apărării țării, a dat deputaților asigurări liniștitoare și a declarat, că după informațiile ce deține din sursă competentă, noi am avut în fortăreață maximum 25 mii de soldați, câtă vreme armata asediatoare în timpul din urmă scăzuse la 80 mii. Avantajul situației noastre militare — a spus baronul Hazai — micșorează importanța căderii Przemyslului.

RELUAREA BOMBARDĂRII DARDANELELOR.

Rotterdam. — Se anunță din Londra: 2 vase de războiu panterate engleze și 2 vase panterate franceze sunt în drum spre Dardanele. Imediat ce vor sosi, flota unită va relua asediarea strâmtoarelor.

Azi flota rusească s'a ivit la intrarea nordică a Bosforului.

Englezii proiectează debarcarea unui întreg corp de armată la Dardanele.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Librăria diecezană din Arad are depozit mare de ornate, prapori și recvizite bisericesti (potire, cruci, rîpide, candelă, cădelnițe). Cereți catalog.

Se caută

UN PRACTICANT SAU PRACTICANTĂ

de farmacie. Condiții favorabile. Doritorii de a ocupa acest post trebuie să aibă testimoniu de maturitate și domni să fie scutiți de serviciul militar. Pentru lămuriri mai detaliate a se adresa dlui CORNEL DEMETER, apotecar în Szászváros.

(De 2388—3)